

Roberto J. PAYRO (1867-1928) werkte als Argentijnse journalist van *La Nación* in België, tussen 1909 en 1923. Tijdens de Eerste Wereldoorlog, was hij tegen de neutraliteit van Argentinië omdat de Duitsers de Argentijnse vertegenwoordiger neergeschoten hadden. De Duitsers hebben dan PAYRO belet als journalist verder te werken. Hij is dus begonnen Belgische legenden te verzamelen. Hij werd vriend, o. a., van Isidoor TEIRLINCK. “ *La Gueuze-lambic en el Paraiso* ”, maakte deel uit van de 4 (vier) geselecteerde teksten van Roberto J. PAYRO, uitgegeven in de krant *La Nación*, van Buenos Aires, op 30 januari 1927, onder de titel “ *El ingenio popular - Cuentos belgas* ”, en werd NIET hernomen in *El Diablo en Bélgica* (1953) maar wel in *Cuentos del otro barrio* (1931). Die tekst bestaat al in het Frans in *Le Diable en Belgique* (IEA3637).

De « GEUZE-LAMBIEK » in het paradijs.

Nu een ander zeer bekend verhaal, typisch Brussels, met als hoofdpersonage Sint Jozef. Maar het heeft zo weinig eschatologisch respect dat we verplicht zijn hem als een grappenmaker te omschrijven, opdat hij fatsoenlijk zou overkomen.

Het tafereel speelt zich af in de hemel, beter gezegd, op de trap naar de hemel, voor de grote deur die Sint Pieter dag en nacht bewaakt. Sint Jozef had

vernomen dat men in zijn stad Brussel, een bitter en sterk bier brouwde – “*enig in zijn soort*”, zoals de Grote Markt – met de naam “Geuze-Lambiek”, onaangenaam als men het voor de eerste keer proefde, maar nadien onvergelijkbaar. Hij wou dat bier eens drinken en ging onder een andere naam naar “De Zwaan” die zich juist op de Grote Markt bevindt. De eerste indruk dat het bier hem naliet was inderdaad even onaangenaam als zijn drinken. Maar hij drong aan om te zien of het tweede echt beter was. Hij drong zo erg aan dat hij niet alleen de smaak te pakken kreeg, maar ook de grenzen van het redelijke overschreed. Als hij “De Zwaan” verliet, waren zijn benen niet erg zeker en het was al waggelend dat hij de trap naar de hemel opging. Het was al erg laat in de nacht als hij over de drempel kwam, maar hij ontsnapte niet aan de dreigende en afkeurende blik van de heilige portier.

De dagen gingen voorbij en de slippertjes van Sint Jozef eindigden altijd met een bedroevender schouwspel. Tot, Sint Pieter, die zich niet meer houden kon, hem op zijn fouten met strengheid wees maar redelijk bleef tegenover de vermeende vader van Jezus. Hij zei dat dit zo niet kon doorgaan. De beschermheilige van de schrijnwerkers fronste zijn wenkbrauwen,

haalde de schouders op en ging verder om te gaan slapen. Want de geuze vertoont onder andere deugden ook de bijzonderheid een rustige en diepe slaap te bezorgen. Sint Jozef hernam zijn zuippartijen iedere avond, met meer drift en een altijd meer onblusbare dorst. Hij maakte zich geen zorgen, dat bij zijn terugkeer zijn hoofd, zijn benen en zijn maag niet meer op hetzelfde ritme maar op wanordelijke manier werkten en dat alles draaide.

- Jozef, weersta aan de verleiding ! Dat kan zo niet blijven doorgaan ! - knorde Sint Pieter verontwaardigd.

- *Laat me met rust en herinner je aan de haan !* - antwoordde Sint Jozef spottend en hij lachte.

En terwijl hij rustig ging slapen, verbeet zich de zondaar.

Zulke taferelen herhaalden zich en de toon ging hoger en hoger. De beschermheilige van de schrijnwerkers kwam iedere keer minder meester van zijn vermogen terug en de zondaar werd steeds verontwaardigder. Op een avond dat hij de trap onder "*al gedronken*" bier vond – zo noemde de kwaadsprekende Octave Mirbeau de geuze – liet hij de

vrije loop aan een vloed van dreigementen en beledigingen.

- Het is een schande ! Wat zullen zeggen degene die naar boven komen, varken ? Ben je niet beschaamd? ... Ik ga dit onmiddellijk aan God de Vader vertellen en je zult zien wat je te wachten staat ! ...

St. Jozef keek hem strak aan, hield zich stevig vast aan de leuning van de trap, zekerder van zichzelf dan van zijn benen, en broebelde tegen de heilige portier die met open mond bleef staan :

- Zeg aan de Oude wat je niet laten kunt en Hij mag doen wat Hij wilt. Maar als hij problemen maakt en dat me dat verveelt, neem ik mijn zoon onder de arm en de hele zaak zal naar de Duivel gaan !

Copyright :

- voor de Spaanse versie, Roberto J. Payro estates ;

- voor de Nederlandse vertaling, 2014, Anne MOERS.